

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

За матеріалами

*VI Міжнародної науково-практичної конференції
„Інноваційні процеси в освітньому просторі:
доступність, ефективність, якість”,
присвяченої 10-річчю Українського відділення МАНПО*

№ 22 (257) листопад 2012

Частина VI

Засновано в лютому 1997 року (27)

Свідоцтво про реєстрацію:

серія КВ № 14441-3412ПР,

видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку

наукових фахових видань України

(педагогічні науки)

Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних

„Україніка наукова” (угода про інформаційну співпрацю

№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

(протокол № 3 від 26 жовтня 2012 року)

Виходить двічі на місяць

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор — доктор педагогічних наук, професор Курило В. С.

Заступники головного редактора —
доктор педагогічних наук, професор Савченко С. В.

Випускаючі редактори —
доктор історичних наук, професор Бур'ян М. С.,
доктор медичних наук, професор Виноградов А. О.,
доктор філологічних наук, професор Галич О. А.,
доктор педагогічних наук, професор Горошкіна О. М.,
доктор сільськогосподарських наук, професор Конопля М. І.,
доктор філологічних наук, професор Синельникова Л. М.,
доктор педагогічних наук, професор Харченко С. Я.

Редакційна колегія серії „Педагогічні науки“:
доктор педагогічних наук, професор Ваховський Л. Ц.,
доктор педагогічних наук, професор Гавриш Н. В.,
доктор педагогічних наук, професор Докучаєва В. В.,
доктор педагогічних наук, професор Лобода С. М.,
доктор педагогічних наук, професор Максименко Г. М.,
доктор педагогічних наук, професор Ротерс Т. Т.,
доктор педагогічних наук, професор Сташевська І. О.,
доктор педагогічних наук, професор Хриков Є. М.,
доктор педагогічних наук, професор Чернуха Н. М.,
доктор педагогічних наук, професор Чиж О. Н.

Редакційні вимоги

до технічного оформлення статей

Редакція «Вісника» приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см; верхній колонтитул — 1,25 см, нижній — 3,2 см.

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у „Віснику“ повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13 – 14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова „Список використаної літератури“ або після слів „Список використаної літератури і примітки“ (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

ОСВІТА ПЕДАГОГА

Волобуєва Т. Б. Формування інноваційно активного педагога.....	6
Карпінська Н. В. Формування професійного іміджу майбутнього вчителя початкових класів.....	15
Літовка О. П. Особистісний аспект дослідження професійної позиції майбутніх учителів як інтегративного феномена.....	21
Лукашова Н. І. Формування готовності майбутнього вчителя хімії до реалізації науково-дослідного компонента професійної діяльності.....	27
Онищенко Н. П. Інноваційні педагогічні технології в системі професійної підготовки майбутніх учителів.....	36
Оніпко В. В. Компетентісний підхід до підготовки майбутнього вчителя природничих дисциплін для профільної школи.....	44
Пасечник В. В. Проблема підготовки учителя в світє нової образовательной парадигми.....	55
Погребняк С. В. Зміст поняття „правовиховна робота майбутніх інженерів-педагогів“.....	63
Попович Н. М. Інноваційні підходи у структурі професійної підготовки майбутнього вчителя музики.....	69
0. Прошкін В. В. Сутнісні характеристики інтеграції науково-дослідної й навчальної роботи в університетській підготовці майбутніх учителів.....	76
1. Редлих С. М., Козырева О. А., Кошелев А. А. Культура самостоятельной работы педагога как условие и результат саморазвития и самореализации в модели непрерывного профессионального образования.....	84
2. Саприкіна О. В., Хомич О. О. Підготовка майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахування гендерних особливостей дітей.....	91
3. Строганова Г. М. Організація самостійної роботи майбутніх учителів-словесників в умовах інноваційних педагогічних технологій.....	99
4. Хама Саїд Кардохі Дара. Майстер-клас як ефективний засіб формування професійної компетентності у майбутніх учителів	

The article is an analysis of a models and features forming a self-depending living activities culture by teachers in system of educations transformed ideas of productive and humanistic pedagogics.

Key words: models a self-realization, self-depending living activities culture by teachers.

Стаття надійшла до редакції 30.08.2012 р.

Прийнято до друку 26.10.2012 р.

УДК 378.011.3–051:373.2.016:7

О. В. Саприкіна, О. О. Хомич

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УРАХУВАННЯМ ҐЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІТЕЙ

Актуальність дослідження зумовлена концептуальними положеннями Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті, де освіта визначається стратегічною основою розвитку особистості, суспільства. Пріоритетним напрямком державної політики в сучасній освіті є її особистісна орієнтація, у реалізації якої важлива роль належить педагогу. Саме тому набуває актуальності проблема якісної професійної підготовки фахівців з урахуванням вимог сучасного суспільства. У сучасній педагогічній освіті виокремилось широке коло ґендерних питань у підготовці фахівців, зокрема проблема підготовки майбутніх вихователів до реалізації ґендерного підходу в організації навчально-вихованого процесу.

Метою статті є визначення психолого-педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахуванням ґендерних особливостей дітей та характеристика засобів реалізації визначених умов на кожному з етапів експериментальної роботи.

Зважаючи на те, що поняття „ґендер” є відносно новим (було запропоновано Робертом Столлером у 1968 р.) [5, с. 8], є сенс досліджувати питання статево-рольового виховання в історичному аспекті, яке висвітлювали класики педагогічної думки: Я. Коменський, Й. Песталоці, Е. Роттердамський, Ж-Ж. Руссо, В. Фельтре та ін. Серед вітчизняних педагогів – Г. Ващенко, А. Макаренко, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.

На сучасному етапі з’являється новий категоріальний апарат, що містить низку термінів з ключовим словом „ґендер”. Ґендер означає соціальну стать з притаманними їй особливостями поведінки, мислення (на відміну від біологічної *sex*, яка визначається первинними та вторинними статевими ознакам), що в цілому визначають соціально-

рольовий статус людини [2, с. 26]. Гендер як одна з базових характеристик особистості зумовлює психологічний і соціальний розвиток людини. Гендерні відмінності мають місце у різних видах діяльності в дошкільному віці (ігрова, образотворча тощо). Їх наявність зумовлює необхідність у реалізації гендерного підходу до організації різних видів діяльності.

Різні аспекти гендерного виховання підростаючого покоління досліджують Л. Арутюнова, Г. Бендес, Г. Говорун, Л. Градусова, О. Кононко, С. Макаренко, М. Машовець, І. Мунтян, Г. Репіна та ін.

Аналіз результатів спостережень та анкетувань свідчить, що вихователі ДНЗ недостатньо інформовані щодо проблеми реалізації гендерного підходу до організації різних видів діяльності, зокрема образотворчої, бракує спеціальної методичної літератури. Існуючі протиріччя між об'єктивною потребою реалізації гендерного підходу у вихованні дітей дошкільного віку та практикою статевої рівності підходу в організації освітнього процесу ДНЗ, між необхідністю гендерного виховання, починаючи з молодшого дошкільного віку, і недостатньою розробленістю організаційно-педагогічних умов його реалізації, між вимогами практики та рівнем фахової підготовки майбутніх вихователів ще раз доводять актуальність досліджуваної проблеми.

Під фаховою підготовкою майбутнього вихователя слід розуміти процес його особистісного розвитку й професійного становлення, формування професійно значущих якостей і контекстного засвоєння фундаментальних знань, умінь та навичок, що забезпечуватимуть компетентне вирішення професійних завдань.

У сучасних умовах підготовка педагогів зазнала зміщення акцентів з гностичного підходу на особистісно-діяльнісний, який передбачає розвиток особистості сучасного педагога, формування у нього здатності до активної діяльності, творчої професійної праці (А. Бойко, І. Бех, О. Вербицький, В. Загвязинський, А. Коржуєв, В. Кремень, З. Курлянд, А. Новиков, Н. Платонова, В. Попков, О. Савченко, С. Сисоева, О. Сухомлинська, Г. Троцько та ін.) [4].

У контексті нашого дослідження ми визначили психолого-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахуванням гендерних особливостей дітей: *усвідомлення майбутніми вихователями необхідності урахування гендерних особливостей у вихованні дітей; опанування студентами основ гендерного підходу до організації образотворчої діяльності дошкільників; використання системи специфічних завдань та педагогічних ситуацій у процесі засвоєння майбутніми вихователями методики керівництва зображувальною діяльністю дошкільників.*

Реалізація визначених психолого-педагогічних умов здійснювалась в три етапи: підготовчий, основний, заключний.

На підготовчому етапі пріоритетною умовою для нашого дослідження було визначено *усвідомлення майбутніми вихователями*

необхідності урахування гендерних особливостей у вихованні дітей. Наведемо приклади засобів реалізації визначеної педагогічної умови:

- Складання бібліографічних каталогів (студенти мають можливість переконатись в тому, що останнім часом (в період з 90-х років) актуалізовано питання гендеру в різних галузях, зокрема і в дошкільній освіті; однак, бракує методичної літератури для вихователів та батьків, спрямованої на реалізацію гендерного підходу у різних видах діяльності дошкільника (ігровій, мовленнєвій, образотворчій тощо).

- Цитування першоджерел з філософії та педагогіки (опрацьовуючи роботи філософів (Аристотель, Платон, Дж. Локк, Клод Гельвецій) зарубіжних педагогів-класиків (Ж-Ж. Руссо, Я. Коменський, Й. Песталоці та ін.), вітчизняних (К. Ушинський, А. Макаренко, В. Сухомлинський та ін.), майбутні вихователі мають змогу переконатись, що проблема гендеру не вигадана сучасними науковцями, а існує протягом століть. Сучасний стрімкий розвиток суспільства, акселерація тільки загострили її.

- Опрацювання статей. У наш час існує багато періодичних видань, у яких щодня з'являються нові погляди психологів, педагогів та філософів на існуючі проблеми дошкільної освіти. Зокрема розглядаються питання гендерного виховання. Працюючи з періодичними виданнями, студенти мають змогу ознайомитися з актуальними проблемами дошкільця та проаналізувати сучасний стан проблеми гендерного виховання.

- Перегляд та аналіз відеозаписів занять. Дошкільна освіта знаходиться на стадії реформування та детального аналізування усіх аспектів, зокрема гендерного виховання. Основною формою організації дітей в дитячому садку є заняття. Переглядаючи відеозаписи занять, майбутні вихователі можуть побачити та проаналізувати позитивні та негативні сторони реалізації гендерного підходу в роботі досвідчених вихователів.

- Складання порівняльних характеристик перебігу різних видів ігрової діяльності тощо. Безумовним є той факт, що гра – найважливіший вид діяльності дітей дошкільного віку. За видами ігри бувають різні – це і рухливі (з правилами), і театралізовані, і дидактичні, і конструктивні, і сюжетно-рольові. Такі вчені, як О. Леонт'єв [3], Д. Ельконін [6], О. Запорожець [1] називають рольову гру провідною діяльністю дитини дошкільного віку. Саме під час ігор максимально виявляються відмінності між хлопчиками і дівчатами. Результати досліджень показали, що в дошкільному віці саме гра дає можливість дитині виконати ролі чоловічої та жіночої статі. Під час порівняння ігор хлопчиків та дівчаток студенти можуть побачити, що хлопці залюбки грають у рятівників, пожежників, солдатів, дівчатка ж люблять гру в жінок, вихователів, лікарів, матусь та ін. Відрізняються ігри і в тематиці, яку діти самі собі обирають.

Окрім того, усвідомленню студентами необхідності врахування гендерних особливостей сприяють міжпредметні зв'язки, зокрема це взаємозв'язок між філософією, психологією, віковою психологією, педагогікою, дошкільною педагогікою та методикою образотворчого

мистецтва. Ми прогнозували, що в результаті експериментальної роботи протягом першого етапу студенти будуть активно включатися у роботу. Студенти мали можливість ознайомитися з працями відомих педагогів, психологів, філософів та усвідомити необхідність урахування гендерних особливостей до виховання дітей. Ми мали змогу констатувати, що студенти мають достатній рівень мотиваційної готовності, але низький рівень знань не дозволяє їм організовувати образотворчу діяльність з урахуванням гендерних особливостей дітей.

Тому доцільно було розпочати наступний – основний етап, на якому провідною умовою було *опанування студентами основ гендерного підходу до організації образотворчої діяльності дошкільників*. Ми ставили за мету: збагатити знання студентів та допомогти опанувати основами гендерного підходу до організації образотворчої діяльності дошкільників. Робота на даному етапі передбачала аналіз результатів образотворчої діяльності (студенти мали змогу проаналізувати відмінності малюнків хлопчиків та дівчаток на різні теми), розв'язання проблемних ситуацій, зміст яких включав питання гендеру та урахування гендерних особливостей при організації різних видів діяльності. Студенти змогли побачити, які труднощі можуть виникати у дитячому садку, якщо буде недостатньо реалізовуватися гендерний підхід. Було прочитано ряд лекцій, як-от: „Гендерні особливості у контексті образотворчої діяльності”, ключовими поняттями якої були такі: гендер, гендерні особливості у перебігу різних видів образотворчої діяльності; „Окремі аспекти гендерного виховання дошкільників”, ключові поняття: гендер, гендерне виховання, гендерна культура, гендерна соціалізація, гендерні ролі, гендерні стереотипи та ін.

Усвідомивши необхідність урахування гендерних особливостей до виховання дітей дошкільного віку та опанувавши основи гендерного підходу до організації образотворчої діяльності, буде доцільно визначити наступним кроком саме використання системи специфічних завдань та педагогічних ситуацій у процесі засвоєння майбутніми вихователями методики керівництва зображувальною діяльністю дошкільників.

На останньому – заключному етапі – пріоритетним напрямком було *використання системи специфічних завдань та педагогічних ситуацій у процесі засвоєння майбутніми вихователями методики керівництва зображувальною діяльністю дошкільників*. Нами було розроблено систему завдань, змістом яких була організація різних видів образотворчої діяльності (сюжетне малювання, предметне малювання, ліплення, аплікація, конструювання). Під час реалізації цього завдання студенти мали можливість самостійно розробити заняття з різних видів образотворчої діяльності, ураховуючи гендерні особливості дітей. Наведемо кілька прикладів.

Завдання 1. Розробити та змоделювати фрагменти занять для дітей старшого дошкільного віку з сюжетного малювання за темою: „Морське царство”, „Мої друзі”, „Моя сім'я”, „У світі казки”, „Космічна подорож”, „Мандрівка до моря” та інші. Наприклад, під час моделювання заняття на

тему „Морське царство”, студенти намагалися хлопцям більше розказати, а дівчатам показати, звертали увагу хлопців на те, що морське царство різнокольорове, багате на мешканців. Під час організації заняття з теми: „У світі казки” студенти спрямовували увагу хлопчиків на розгортання сюжету на аркуші паперу, звертали увагу на різнокольорову гаму; а дівчатам, навпаки, допомагали скоротити сюжет та вчили швидше робити ескіз.

Завдання 2. Розробити та змодельовати фрагменти занять для дітей старшого дошкільного віку з предметного малювання за темою: „Веселий цирк”, „Портрет друга”, „Новорічні прикраси”, „Різдвяні подарунки”, „Казкові герої” та інші. На занятті „Новорічні прикраси” хлопчикам розповіли про існування великої кількості різнокольорових прикрас, про їх форму, розміри, про ялинку, яку вони прикрашають, а дівчатам запропонували зразок та показали з чого краще почати малюнок (з ялинки).

Завдання 3. Розробити та змодельовати фрагменти занять для дітей старшого дошкільного віку з ліплення за темою: „Три ведмеді”, „Котигорошко”, „Екзотична ваза” та інші. У процесі розглядання теми „Екзотична ваза” майбутні вихователі звертали увагу хлопців на різноманітність наповнюваності вази, на кількість присутніх у ній деталей, на акуратність виконання, дівчатам пропонували роботу за зразком.

Завдання 4. Розробити та змодельовати фрагменти занять для дітей старшого дошкільного віку з аплікації за темою: „Весела карусель”, „Калейдоскоп”, „Український килимок”, „Вітраж” та інші. На занятті з теми „Український килимок” дітям розповіли історію походження килимка, показали зразки, за якими діти будуть малювати, звернули увагу на різнобарвність та на візерунки.

Завдання 5. Розробити та змодельовати фрагменти занять для дітей старшого дошкільного віку з конструювання: з *будівельного матеріалу* – „Бабусина кухня”, „Гараж”, „Казковий палац”, з *паперу* – „Маска”, „Закладка для книги”, з *природного матеріалу* – „Чоловічок з насіння”, „Чудернацька тваринка” та інші. При організації заняття з конструювання на тему „Казковий палац” студенти дітям пропонували уявити собі того, кому вони будуть будувати цей палац і спланувати яким він буде.

Наступна серія завдань передбачала моделювання фрагментів занять щодо ознайомлення дітей з творами мистецтва. Майбутні вихователі, переглядаючи орієнтований перелік художніх творів, репродукцій в програмі „Я у світі” обирали потрібну тему та, використовуючи репродукції моделювали фрагмент заняття з урахуванням гендерних особливостей дітей. Наприклад:

Завдання 1. Змодельовати фрагмент заняття для дітей старшого дошкільного віку щодо ознайомлення з портретом за картинами: Т. Шевченка „Автопортрет”, І. Рєпіна „Портрет М. П. Третьякова”, В. Серова „Дівчинка з персиками” та інші. Під час демонстрування фрагменту заняття щодо ознайомлення дітей з портретом за картиною І. Рєпіна „Портрет М. Третьякова” майбутні вихователі звертали увагу дівчаток на одяг, тобто на зовнішній вигляд, на його інтелігентність, на

довгі пальці рук, а увагу хлопців через розповідь про цю відому людину спрямовували на його силу, яку можна було побачити в руках, та на мужність, що мала виявлення у виразі обличчя.

Завдання 2. Змоделювати фрагмент заняття для дітей старшого дошкільного віку щодо ознайомлення з картинами побутового жанру. Студенти при ознайомленні дітей з картинами побутового жанру, увагу хлопців привертали до способу використання різних предметів, які зображені на картині, а увагу дівчат спрямовували на естетичний вигляд картини.

Важливим моментом реалізації цієї умови був аналіз продуктивної діяльності дітей. Переглядаючи та аналізуючи роботи дітей, студенти визначали тематику, характеризували особливості композиції малюнку виявляли відмінності у сприйнятті довколишнього світу хлопчиками і дівчатками, проаналізували відмінності у використанні дітьми кольору та ін. При аналізі продуктивної діяльності дітей майбутні вихователі відзначали розбіжності у малюнках хлопчиків та дівчаток: використання кольору, заповнюваність аркушу папера деталями та промальовування кожної деталі, акуратність виконання, сюжет та інші. Студенти з легкістю визначали тематику, характеризували особливості композиції малюнку.

У ході експериментальної роботи студентам були запропоновані проблемні ситуації. Наведемо кілька прикладів ситуацій та варіантів їх вирішення студентами:

Проблемна ситуація 1. Хлопчики часто відчують труднощі в зображенні об'єкта у русі. Для розв'язання цієї ситуації студенти запропонували такі шляхи вирішення: запропонувати хлопцям з геометричних фігур викласти фігуру людини у русі; викласти з паличок фігуру людини у русі; продемонструвати перед дітьми різні рухи людини (демонструє сам педагог, діти друг другу); запропонувати самій дитині зобразити рухи людини та подивитись на себе в дзеркало.

Проблемна ситуація 2. Хлопчики часто не можуть малювати пензликом тонку лінію та нажимають на усю площу пензлика. Шляхи вирішення: дати хлопчикам тонкий пензлик для промальовування кожної деталі малюнка, раніше намальованого простим олівцем; запропонувати схему використання тонкого пензлика; давати тонкий пензлик навіть при замальовуванні великих деталей.

Проблемна ситуація 3. Хлопчики обмежуються кількома кольорами, обираючи темні відтінки. Шляхи вирішення: запропонувати хлопчику варіанти розмальовування майбутнього малюнка (кольорові фішки, кольорові схеми). Нехай хлопчик перед розмальовуванням підбере кольорову гаму і разом з вихователем обміркує та обере кольори для свого малюнка.

Проблемна ситуація 4. Дівчата дуже широко розгортають тему, вигадують великий сюжет, довго роблять ескіз. Шляхи вирішення: розділити процес малювання на 2 частини – малювання великих деталей, а

після просушування вимальовування маленьких деталей (з поданням схеми); відвести визначений час на ескіз та на розмальовування.

Проблемне запитання 5. Яким чином можна організувати образотворчу діяльність дошкільників, ураховуючи ці відмінності. Студентами було запропоновано багато ідей, наприклад:

- до організації предметно-розвивального середовища заволікаються самі діти, його наповнення залежить від улюблених кольорів та інтересів дітей;

- для дітей можна зробити різні по формі та кольору склянки (Наприклад, для хлопчиків у вигляді ракети та ін., а для дівчаток – у вигляді дерева, квітки та ін.);

- підкладні під аркуш серветки для хлопчиків із зображенням чоловічих видів спорту, різної техніки, узорами в клітинку та лінію, підводного світу, чоловічих героїв мультфільмів та казок, а для дівчат – із зображенням тварин, ляльок, казкових принцес та ін;

- пензлики, олівці, фломастери прикрашені „спідничками” з улюблених кольорів дівчат;

- розмальовки з різними зображеннями. Наприклад, гарних принцес для дівчаток і лицарів, воїнів для хлопчиків;

- трафарети із зображенням предметів чоловічого (машини, інструменти) та жіночого (квіти, тварини) характеру;

- рамочки для дитячих малюнків різних кольорів, які за своїм бажанням обирають хлопчики та дівчата;

- розроблення схем для хлопчиків і дівчаток, що допомагатимуть їм у малюванні;

- сюжетні меблі (стілець у вигляді квітки для дівчаток, стілець у вигляді болта для хлопців та ін.) тощо.

Отже, проблема реалізації гендерного підходу до організації різних видів діяльності дітей залишається актуальною і вимагає методичного супроводу. Існуюча проблема зумовлює потребу у підготовці майбутніх вихователів до такої роботи. Позитивна динаміка готовності майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахуванням гендерного підходу свідчить про доцільність визначених нами педагогічних умов.

Список використаної літератури

- 1. Запорожець А. В.** Некоторые психологические проблемы детской игры. / А. В. Запорожец // Дошкольное воспитание. – 1965. – № 10.
- 2. Кравець В. П.** Гендерна педагогіка : навч. посіб. / В. П. Кравець. – Тернопіль : Джура, 2003. – 416 с.
- 3. Леонтьев А. Н.** Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М. : Наука, 1975. – 304 с.
- 4. Мунтян І. С.** Гендерний підхід у професійній підготовці студентів вищих педагогічних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2004. – 20 с.
- 5. Stoller R.** Sex and Gender:

On the Development of Masculinity and Femininity. – New York, 1968.
6. Эльконин Д. Б. Психология игры : учеб. пособие / Д. Б. Эльконин. – 2-е изд. – Москва : Владос, 1999. – 360 с.

Саприкіна О. В., Хомич О. О. Підготовка майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахування гендерних особливостей дітей

У статті визначено психолого-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до організації образотворчої діяльності з урахуванням гендерних особливостей дітей, охарактеризовано засоби реалізації визначених умов на кожному з етапів експериментальної роботи.

Ключові слова: гендер, гендерні особливості, гендерний підхід, образотворча діяльність.

Сапрыкина Е. В., Хомич Е. А. Подготовка будущих воспитателей к организации изобразительной деятельности с учетом гендерных особенностей детей

В статье определены психолого-педагогические условия подготовки будущих воспитателей к организации изобразительной деятельности с учетом гендерных особенностей детей, охарактеризованы средства реализации определенных условий на каждом из этапов экспериментальной работы.

Ключевые слова: гендер, гендерные особенности, гендерный подход, изобразительная деятельность.

Saprukina O. V., Khomich O. O. Preparation of Future Teachers to Organization Graphic Activity Taking into Account Gender Features of Children

The psychological and pedagogical conditions preparation of future teachers to organization graphic activity taking into account gender features of children are determined in the article, the methods of realization such conditions on each stage of experimental work are characterized.

Key words: gender, gender features, gender approach, graphic activity.

Стаття надійшла до редакції 20.09.2012 р.

Прийнято до друку 26.10.2012 р.